

ВІДГУК – РЕЦЕНЗІЯ

зовнішнього стейкхолдера ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України» на освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
доктора мед.н., стар.досл. Світлани Джорасвої

Якісна підготовка висококваліфікованого фахівця на сьогодні є вкрай важливою задачею, у тому числі у галузі лабораторної медицини. Надзвичайно необхідними у лабораторіях є спеціалісти, які володіють спектром новітніх методів дослідження, мають професійні навички роботи на сучасному лабораторному обладнанні, а також здатні провести обробку та інтерпретацію результатів лабораторних досліджень різного спрямування.

Магістр за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування» згідно із Державним класифікатором професій ДК 003- 2010 може виконувати професійну роботу 2229.1 Молодший науковий співробітник (галузь медицини, крім сестринської справи та акушерства); 2229.2 Лікар-лаборант; 2310.2 Викладач закладу вищої освіти. Може займати відповідні первинні посади: лікар-лаборант; лікар-лаборант з клінічної біохімії; лікар-лаборант-генетик; лікар-лаборант-гігієніст; лікар-лаборант-гігієніст з дослідження фізичних факторів навколишнього середовища; лікар-лаборант-гігієніст з дослідження хімічних факторів навколишнього середовища; лікар-лаборант-імунолог; лікар судово-медичний експерт-гістолог; лікар судово-медичний експерт-імунолог; лікар судово-медичний експерт-цитолог; молодший науковий співробітник (галузь медицини, крім сестринської справи та акушерства); викладач вищого навчального закладу. Особливо важливою, на мій погляд, є можливість вибору студентами дисциплін, відповідно до їхніх уподобань і потреб ринку праці (наприклад, «Мікробіологія з оцінкою результатів дослідження»).

У ОПП «Лабораторна діагностика» чітко сформульована мета, програма відповідає Стандарту вищої освіти з урахуванням загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, яких повинен набути здобувач. Освітні компоненти ОПП «Лабораторна діагностика» включають як обов'язкову так і вибіркочову складову, які обрані з врахуванням законодавства України та сучасних потреб лабораторної медицини і дозволяють студентам оволодіти програмними результатами навчання, яких повинен набути лікар з лабораторної медицини.

Важливим аспектом є те, що після закінчення навчання за освітньою програмою спеціальності «Технології медичної діагностики та лікування» магістр може вступати на програми інтернатури де здійснюється підготовка за освітніми програмами певної спеціалізації лікаря-лаборанта. По закінченню

інтернатури лікар-лаборант може здобувати третій (освітньо-науковий) рівень – ступінь доктора філософії. Визначені програмою фахові компетентності та результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці. Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та збалансованою структурою програми, раціональним поєднанням теоретичного навчання і практичної підготовки.

Протягом рецензування ОПП виникли побажання, з огляду на сучасні умови розвитку лабораторної медицини, а саме включити у перелік лікарських лабораторних спеціальностей «лікар – бактеріолог 2225.2», згідно із Державним класифікатором професій ДК 003- 2010, а також в рамках якісного виконання лабораторних досліджень з забезпеченням достовірності результатів залучати лікарів до участі у раундах внутрішньо- та міжлабораторного контролю якості досліджень

Таким чином, запропонована освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» відповідає цілям та умовам законодавства України, містить в собі всі необхідні структурні та змістові складові, відображає сучасні вимоги до підготовки фахівців з лабораторної медицини і відповідає запитам практичного використання.

Завідувач лабораторно-експериментального
відділу ДУ «Інститут дерматології та
венерології НАМН України»,
доктор мед.н., стар.досл.

Світлана ДЖОРАЄВА

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
ІНСТИТУТ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ВЕНЕРОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПІДСИЛКЕННЯ ЗАСВІДЧЕННЯ
Інспектор з кадрів Крюкова В.О.
Лікар Івченко Л.В.

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування**

На сьогодні найважливішою задачею закладів вищої освіти є підготовка якісного кваліфікованого фахівця, особливо у галузі лабораторної медицини. Тому однією з провідних задач в підготовці фахівців зі спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я у Національному фармацевтичному університеті є підготовка фахівців нового формату, які володіють спектром новітніх методів дослідження, мають професійні навички роботи на сучасному лабораторному обладнанні, здатних демонструвати навички аналітичного мислення, між особистої взаємодії, здатні провести обробку та інтерпретацію результатів лабораторних досліджень різного спрямування, а також здатних раціонально вирішувати різнопланові професійні завдання.

Представлена освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика» (ОПП «Лабораторна діагностика») відповідає Стандарту вищої освіти з урахуванням загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, яких повинен набути здобувач для другого (магістерського) рівня вищої освіти та містить загальну інформацію, визначену мету, характеристику освітньої програми та придатність випускників до працевлаштування, основні та вибіркові навчальні компоненти, які обрані з врахуванням законодавства України та сучасних потреб лабораторної медицини і дозволяють студентам оволодіти програмними результатами навчання, яких повинен набути лаборант медицини, а також визначає особливості викладання, навчання та оцінювання. Послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідає структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти (вибіркова частина складає 25 %).

Як позитивне слід зазначити можливість вступати на програми інтернатури де здійснюється підготовка за освітніми програмами певної спеціалізації лікаря-лаборанта. По закінченню інтернатури лікар-лаборант може здобувати третій (освітньо-науковий) рівень –ступінь доктора філософії. Визначені програмою фахові компетентності та результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці. Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та збалансованою структурою програми, раціональним поєднанням теоретичного навчання і практичної підготовки.

Перелік фахових компетентностей програми носить практичний характер і може бути використаний у професійній діяльності майбутніх фахівців. ОПП відповідно до законодавства передбачає форму атестації: кваліфікаційний тестовий державний іспит КРОК М, та практично-орієнтований державний екзамен з профілюючих дисциплін.

Протягом рецензування ОПП виникли побажання, а саме у розділ «7 – Програмні результати навчання» можливо додати:

- Здатність проведення розробки, валідації та верифікації методів вимірювань;
- Здатність проведення аналізу результатів випробовувань та коригувальних дій.

Проведений аналіз ОПП «Лабораторна діагностика» за спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я відповідає цілям та умовам законодавства України, а також забезпечує якісну підготовку випускника, яка відповідає вимогам сьогодення.

Завідувач бактеріологічною лабораторією
К П «Санепідсервіс»
к. м. н., лікар вищої категорії

ХІРНА Т. В.

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»**

Професійна підготовка фахівців у галузі лабораторної медицини на сьогодні є актуальним питанням освіти. Тому, що точні і своєчасно проведені та надані результати лабораторних досліджень впливають на прийняття рішення лікарем клініцистом щодо діагностики, тактики ведення хворого та дозволяють попередити тяжкі ускладнення, що загалом впливає на збереження здоров'я населення. Отже, необхідно велике значення приділяти якісній освіті фахівців професійної кваліфікації лікар-лаборант.

На розгляд представлена освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика» (ОПП «Лабораторна діагностика») другого (магістерського) рівня вищої освіти, за якою проводиться навчання здобувачів вищої освіти у Національному фармацевтичному університеті. Термін навчання ОПП 1 рік 6 місяців. Обсяг програми складає 90 кредитів ЄКТС.

ОПП «Лабораторна діагностика» складена та структурована відповідно до Стандарту вищої освіти. Перелік та обсяг обов'язкових та вибірових освітніх компонент структурований логічно і послідовно (вибіркова складова відповідає вимогам законодавства). Освітні компоненти в повному обсязі враховують набуття здобувачами загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, відповідно до сучасних потреб лабораторної медицини і дозволяють оволодіти відповідними до Стандарту програмними результатами навчання, які є підґрунтями для реалізації і розвитку професійних вмінь майбутніми фахівцями в галузі лабораторної медицини. Це також підтверджено матрицею відповідності програмних компетентностей та забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) компонентами освітньої програми. ОПП також враховує практичну підготовку в профільних лабораторіях, що дозволяє студентам набути практичних навичок

важливих у трудовій діяльності лікаря-лаборанта. Форма атестації відповідає вимогам Стандарту освіти і передбачає ЕДКІ у вигляді стандартизованого тестового іспиту КРОК 2 та захист кваліфікаційної роботи.

Під час рецензії ОПП виникли деякі побажання. Розглянути можливість внесення змін:

- до п. 6 – Програмні компетентності: Фахові компетентності спеціальності (ФК) ФК 13. Застосування вимог національних класифікаторів України, а саме НК 026:2021 «Класифікатор медичних інтервенцій», НК 027:2019 «Класифікатор лабораторних досліджень та показників» та ін.
- до п. 7 Програмні результати навчання додати наступні пункти:
 - ПРН 17 Забезпечувати валідацію результатів лабораторних досліджень;
 - ПРН 18 Здатність проводити періодичний аналіз правильності і відповідності призначень лабораторних дослідження клінічній задачі;
 - ПРН 19 Здатність надавати консультативну допомогу замовникам лабораторних послуг щодо всіх аспектів лабораторних досліджень, зокрема направлення на обстеження, підготовки пацієнта до лабораторного дослідження, відбору, обробки, транспортування та зберігання біологічного матеріалу до проведення тестування; консультувати лікарів з питань вибору досліджень, переваг та обмежень певних методів та методик досліджень, інтерпретації отриманих результатів, надавати рекомендації щодо подальшого напрямку діагностичного алгоритму;
 - ПРН 20 Дотримуватись основ доказової медицини; принципів інтерпретації результатів лабораторних досліджень із урахуванням невизначеності вимірювання значень вимірюваної величини, біологічної внутрішньоіндивідуальної варіації тощо; принципів визначення, встановлення та верифікація біологічних референтних інтервалів та принципів прийняття діагностичних рішень;
 - ПРН 21 Враховувати вплив чинників біологічної та аналітичної варіації на результати лабораторного дослідження;

- ПРН 22 Застосовувати механізми забезпечення розробки, документування, впровадження та підтримання процесів системи менеджменту якості; основи процесного підходу в межах системи управління; механізми управління ризиками та принципи ризик-орієнтованого управління процесами; принципи здійснення аудитів системи менеджменту якості;
 - ПРН 23 Здійснювати аналітичні, розрахунки, здатність аналізувати та представляти необроблені дані, записувати результати лабораторних досліджень;
 - ПРН 24 Знати та використовувати методи та заходи безпечного виконання робіт, поводження з відходами та охорони навколишнього середовища; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного та цивільного захисту; вимоги чинного законодавства, а також міжнародних протоколів і рекомендацій щодо біологічного захисту та біологічної безпеки.
- до Переліку компонентів освітньо-професійної програми доцільно додати «Основи статистичного аналізу даних» або додати освітню компоненту, до складу якої включити вивчення методів статистичного аналізу даних у якості розділу.

У цілому, проведений аналіз ОПП «Лабораторна діагностика» за спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я дозволяє зробити висновок, що ОПП відповідає сучасним вимогам, які пред'являють до освітніх програм і планів МОН і МОЗ України і можна рекомендувати її до реалізації у освітньому процесі НФаУ.

Експерт групи експертів

Департаменту охорони здоров'я ХОДА

з лабораторної діагностики,

завідуюча багатопрофільної КДЛ

КНП Харківської обласної ради

«Обласна клінічна лікарня», к.мед.н.

Ірина НОВІКОВА

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування галузі знань
22 Охорона здоров'я

На сьогодні Лабораторна діагностика – один із пріоритетних напрямів медичної діяльності, який постійно розвивається як в Україні, так і за кордоном. Основу лабораторної медицини становлять технології, покликані удосконалювати лабораторні дослідження (біохімічні, імунологічні тощо), які дозволяють швидко і якісно досліджувати показники з метою діагностики патологічних станів, скоротити витрати на лікування важких ускладнень, хронічних хвороб та поліпшити якість життя. Таким чином, зростає потреба у висококваліфікованих фахівцях – лікарях-лаборантах, які відповідають високим вимогам сучасності.

Представлена на рецензію освітньо-професійна програма (ОПП) «Лабораторна діагностика» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань Охорона здоров'я, яка реалізується у НФаУ, складена відповідно до Стандарту вищої освіти України, затвердженого Наказом № 884 Міністерства освіти і науки України від 25.06.2019 р.

ОПП містить загальну інформацію, яка дозволяє ознайомитися з вимогами до вступу, навчання, метою та характеристикою ОПП, а також можливості щодо працевлаштування і рекомендації щодо подальшого навчання. Освітні компоненти програми дозволяють охопити з логічною послідовністю загальні та фахові компетентності та опанувати практичні навички. Наявність переддипломної практики у лабораторіях різного профілю допомагає майбутнім фахівцям поглибити знання з практичної складової та набутти відповідних навичок, необхідних лікарю-лаборанту. Атестація випускників освітньої програми спеціальності 224 "Технології медичної діагностики та лікування" другого (магістерського) рівня освіти відповідає вимогам законодавства і проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-2») та захисту кваліфікаційної роботи.

З огляду на те, що Лікарі-лаборанти опікуються саме лабораторними дослідженнями у медичних лабораторіях різного профілю та їх інтерпретацією, вважаю, що викладання освітніх компонент «Судова медицина» та «Клінічна генетика», які спрямовані на реалізацію у лікарів, бажано переглянути і акцентувати увагу на виконанні саме лабораторних технологій у цих напрямках.

Тому назви дисциплін можна уточнити. Наприклад, Технології генетичних лабораторних досліджень або Технології лабораторних досліджень у генетиці та Лабораторні дослідження у криміналістиці.

Отже, ОПІ «Лабораторна діагностика» за спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я у повній мірі відповідає законодавству України та сучасним потребам галузі Охорона здоров'я щодо підготовки фахівців профілю лабораторної медицини, і може бути рекомендована для реалізації у Національного фармацевтичного університету.

В.о. зав. кафедри КЛД № 2
ННІПО ХНМУ
доцент, к. мед. н.

